

RECEȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2025

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2025

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL

(pentru etapa 2025)

privind implementarea proiectului din cadrul concursului

Stimularea excelenței cercetărilor științifice 2025-2026

Proiectul Fenomenul de spălare verde (greenwashing) în contextul securității alimentare a Republicii Moldova: bune practici și aliniere la Uniunea Europeană

Cifra proiectului **25.80012.5107.10SE**

Prioritatea strategică *Prioritatea II: Agricultură durabilă, securitate alimentară*

Rectorul/Directorul organizației

Stratan Alexandru _____

Președintele Consiliului științific/Senat

Stratan Alexandru _____

Conducătorul proiectului

Perciun Rodica _____

Chișinău, 2025

CUPRINS:

1. Scopul etapei 2025 conform proiectului depus la concurs.....	3
2. Obiectivele etapei 2025.....	3
3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2025.....	3
4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei 2025.....	3
5. Rezultatele obținute	4
6. Diseminarea rezultatelor la foruri științifice.....	9
7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului 2025.....	11
8. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului 2025.....	12
9. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului 2025.....	12
10. Dificultăți în realizarea proiectului: financiare, organizatorice, legate de resursele umane	12
11. Recomandări, propuneri.....	12
12. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect 2025 în limba română și în limba engleză (Anexa 1).....	13
13. Lista lucrărilor științifice, publicate în anul 2025 (Anexa 2).....	15
14. Executarea devizului de cheltuieli din contractul de finanțare pentru anul 2025 (Anexa 3)..	16
15. Componența echipei conform contractului de finanțare pentru anul 2025 (Anexa 4).....	17

1. Scopul etapei 2025 conform proiectului depus la concurs (obligatoriu).

Scopul principal al etapei 2025 este de a fundamenta fenomenul de spălare verde (greenwashing) în contextul securității alimentare durabile.

2. Obiectivele etapei 2025 (obligatoriu).

1. Dezvoltarea conceptului de spălare verde (greenwashing) prin analiza literaturii de specialitate.
2. Explorarea conceptului de securitate alimentară și siguranță alimentară în contextul spălării verzi

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2025 (obligatoriu)

1. Definierea și înțelegerea Greenwashingului
2. Analiza conceptelor securitatea alimentară vs. siguranța alimentelor.
3. Participare la conferința ASEM
4. Analiza securității alimentare durabile în Republica Moldova
5. Identificarea conexiunii dintre securitatea alimentară și fenomenul de spălare verde, inclusiv vulnerabilitățile și amenințările existente prin prisma spălării verzi
6. Participare la conferința INCE
7. Vizită la Sapienza Università di Roma, participarea la Congresul internațional cu tema: Shaping the Future in an Era of New Challenges: Social, Economic and Environmental Stability and Sustainability, <https://iasoscongress.org/en/>
8. Organizarea Journal Clubului de Economie Circulară
9. Publicarea Ghidul ”Fenomenul de spălare verde (greenwashing) vs. securitatea alimentară reală”

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei 2025

1. A fost efectuată o cercetare amplă privind noțiunea de greenwashing.
2. Au fost analizate conceptele securitatea alimentară și siguranța alimentelor în contextual identificării punctelor tangențiale cu greenwashingul.
3. A fost efectuat un studiu privind securitatea alimentară durabile în Republica Moldova și identificarea conexiunii dintre securitatea alimentară și fenomenul de spălare verde, inclusiv vulnerabilitățile și amenințările existente prin prisma spălării verzi.
4. S-a participat la conferința ASEM și INCE cu rapoarte.
5. A fost efectuată o vizită la Sapienza Università di Roma, unde s-a participat la Congresul internațional cu tema: Shaping the Future in an Era of New Challenges: Social, Economic and Environmental Stability and Sustainability, <https://iasoscongress.org/en/>
6. A fost organizată ședința Journal Clubului de Economie Circulară pe data de 01.12.2025. <https://www.ince.md/invitatie/>. Subiectul discutat a fost Lecturi cu impact: Ce va alege tânăra generație de antreprenori: economia Cowboy-ului sau Nava Spațială Pământ? – raportor Perciun Rodica, dr. hab., conf. cercetător.
7. A fost publicat Ghidul informativ ”Fenomenul Greenwashing vs securitatea alimentară reală”

5. Rezultatele obținute (descriere narativă 3-5 pagini) (obligatoriu)

1. A fost realizată o cercetare teoretico – metodologică privind definirea și înțelegerea fenomenului de spălare verde sau Greenwashingul.

Astfel, s-a constatat că Greenwashing-ul este o formă de manipulare prin care companiile își construiesc o imagine falsă de responsabilitate ecologică pentru a atrage consumatorii și a crește vânzările.

Caracteristici generale

- Discrepanță între marketing și performanță reală
- Narațiuni înșelătoare complexe
- Distragerea atenției de la malpractici
- Generează cinism în rândul consumatorilor

În sectorul agroalimentar

- Termeni ca "eco-friendly", "natural", "sustenabil"
- Afirmații fără dovezi substanțiale
- Promovarea falsă a practicilor regenerative
- Mascarea metodelor intensive de producție

Cauza apariției: Sectoarele economiei se confruntă cu presiuni crescânde pentru adoptarea practicilor sustenabile, generând un paradox: în timp ce cererea pentru produse ecologice crește exponențial, multe companii recurg la tactici de comunicare înșelătoare pentru a satisface această cerere fără investiții substanțiale în transformări reale.

Anii 1980 - Începutul fenomenului

- Potențial comercial al produselor "eco-friendly"
- **Absența reglementărilor permite libertate**
- Mesaje ecologice **fără practici reale**
- Prioritizarea beneficiilor economice

Anii 1990 - Intensificarea

- Creșterea conștientizării consumatorilor
- **Limbaj vag și simboluri false**
- Culori verzi în branding înșelător
- Apariția **TerraChoice, Greenpeace** (primele organizații de monitorizare) a creat atforme

online fără implicare reală. **Rezultatul acestei transformări este că** astăzi strategiile s-au sofisticat, devenind mult mai greu de detectat de consumatorii obișnuiți.

Era digitală

Greenwashing Digital

Noi tactici:

- Marketing online fără autenticitate
- Narațiuni pe rețele sociale
- **Fără practici reale**

Evoluții:

- **Greu de detectat**
- Spectru larg de afirmații
- Trucuri vs. beneficii reale

2. Au fost analizate conceptele securitatea alimentară și siguranța alimentelor în contextual identificării punctelor tangențiale cu greenwashingul.

Principalele constatări sunt următoarele:

Distincția între **securitatea alimentară (food security)** și **siguranța alimentelor (food safety)** reprezintă o diferențiere conceptuală fundamentală care este adesea exploatată în practicile de greenwashing din sectorul agroalimentar.

 SECURITATEA ALIMENTARĂ	 SIGURANȚA ALIMENTELOR
DEFINIȚIE: Accesul consistent al tuturor oamenilor, în orice moment, la alimente suficiente, sigure și nutritive care să satisfacă nevoile lor dietetice pentru o viață activă și sănătoasă.	DEFINIȚIE: Aspectele sanitare și de calitate a produselor alimentare, asigurând că alimentele nu conțin contaminanți, agenți patogeni sau alte substanțe dăunătoare sănătății.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Disponibilitatea fizică ➤ Accesul economic și fizic ➤ Utilizarea adecvată ➤ Stabilitatea în timp 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Practici igienice ➤ Controlul temperaturii ➤ Gestionarea aditivilor ➤ Standarde de calitate

Securitatea alimentară se referă la accesul consistent al tuturor oamenilor, în orice moment, la alimente suficiente, sigure și nutritive care să satisfacă nevoile lor dietetice pentru o viață activă și sănătoasă. Acest concept are **patru dimensiuni principale**: disponibilitatea fizică a alimentelor, accesul economic și fizic la alimente, utilizarea adecvată a alimentelor, stabilitatea acestor trei dimensiuni în timp.

Dimensiunile securității alimentare

Pe de altă parte, **siguranța alimentelor** se concentrează pe aspectele sanitare și de calitate a produselor alimentare, asigurând că alimentele nu conțin contaminanți, agenți patogeni sau alte substanțe care ar putea dăuna sănătății consumatorilor. Siguranța alimentelor implică practic gestionarea riscurilor de-a lungul întregului lanț alimentar, de la producție până la consum, incluzând practici igienice, controlul temperaturii, gestionarea aditivilor și respectarea standardelor de calitate.

În contextul sustenabilității, securitatea alimentară dobândește o **dimensiune suplimentară**: capacitatea sistemelor alimentare de a furniza alimente nutritive și sigure fără a compromite baza de resurse naturale necesară pentru generațiile viitoare.

Această perspectivă integrată recunoaște că practicile agricole nesustenabile – cum ar fi utilizarea excesivă de îngrășăminte chimice, degradarea solului, sau epuizarea resurselor de apă – pot asigura producție pe termen scurt dar subminează securitatea alimentară pe termen lung prin deteriorarea capacității productive a ecosistemelor agricole.

Confuzii terminologice. Confuzia deliberată între aceste două concepte distincte reprezintă o **tactică frecventă de greenwashing** în sectorul agroalimentar. Companiile pot folosi termeni precum "siguranță alimentară" sau "produse sigure pentru mediu" pentru a crea o impresie vagă de responsabilitate ecologică, când de fapt se referă doar la absența contaminanților sau la respectarea standardelor sanitare minime – aspecte care sunt oricum obligatorii prin reglementările existente și nu reprezintă niciun angajament suplimentar față de sustenabilitate sau securitate alimentară pe termen lung.

Tacticele de confuzie terminologică

 CONFUZIA DELIBERATĂ <i>Termeni înșelători</i>	 REALITATEA <i>Adevărata natură</i>
"Siguranță alimentară" Creează o impresie vagă de responsabilitate ecologică	Doar absența contaminanților Obligații legale de bază, nu angajamente suplimentare
"Produse sigure pentru mediu" Sugerează responsabilitate ecologică	Respectarea standardelor sanitare Cerințe minime obligatorii prin reglementări
"Angajamente ecologice" Prezentarea certificărilor ca inițiative voluntare	Investiții în siguranță obligatorii Mascarea lipsei de practici autentice sustenabile

Mai insidios, unele companii prezintă **investițiile în siguranța alimentelor** (care sunt **obligații legale de bază**) ca și cum ar fi **inițiative voluntare de sustenabilitate** sau contribuții la securitatea alimentară globală. De exemplu: o companie poate promova certificările sale de siguranță alimentară sau sistemele de calitate ca fiind "angajamente ecologice", mascând astfel lipsa unor practici autentice de sustenabilitate în producție.

Exploatarea percepției consumatorilor. Această tactică exploatează faptul că **consumatorii asociază adesea** termenii legați de "siguranță" și "calitate" cu responsabilitatea de mediu și sustenabilitatea, chiar dacă **cele două domenii sunt conceptual distincte**.

Impactul asupra consumatorilor și contextul local: Lipsa de transparență promovată prin această confuzie terminologică **reduce șansele consumatorilor** de a percepe corect caracteristicile produselor și de a evalua care produse sunt cu adevărat inofensive pentru mediu și sigure pe termen lung.

 CONSECINȚE PENTRU CONSUMATORI	 CONTEXT SPECIFIC (R. MOLDOVA)
<p>✗ Lipsa de transparență</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reducerea șanselor de percepție corectă • Dificultatea evaluării produselor • Imposibilitatea identificării produselor inofensive pentru mediu 	<p>📖 Educație limitată</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cunoștințe reduse despre distincții • Cadru de reglementare insuficient • Vulnerabilitate sporită în țări în tranziție

Această practică este deosebit de problematică în cazul Republicii Moldova și al altor țări în tranziție, unde educația consumatorilor privind aceste distincții este limitată și unde cadrul de reglementare poate să nu abordeze explicit această formă de înșelăciune.

3. A fost efectuat un studiu privind securitatea alimentară durabilă în Republica Moldova și identificarea conexiunii dintre securitatea alimentară și fenomenul de spălare verde, inclusiv vulnerabilitățile și amenințările existente prin prisma spălării verzi.

Greenwashing-ul, practica prin care producătorii fac afirmații înșelătoare despre caracterul ecologic al produselor lor, reprezintă o amenințare subtilă, dar semnificativă, pentru dezvoltarea durabilă a sectorului agroalimentar din Republica Moldova. Într-o țară dependentă de agricultură, unde sectorul contribuie cu peste 10% la PIB și este vulnerabil la schimbările climatice, aceste practici erodează încrederea consumatorilor, descurajează investițiile autentice în tehnologii verzi și subminează eforturile de integrare europeană. Deși exemplele directe de greenwashing în țara noastră sunt rare în literatura disponibilă, contextul regional – marcat de utilizarea excesivă de îngrășăminte, degradarea solului și adoptarea limitată a practicilor organice – sugerează un potențial ridicat de amplificare a acestor riscuri. Cercetarea bazată în special pe revizuirea studiilor deja elaborate, pe analiză comparativă, a urmărit identificarea discrepanțelor de cunoaștere privind impactul greenwashing-ului asupra tranziției sustenabile în economii agricole emergente din Europa de Est. Bazat pe analize UE și rapoarte locale, articolul explorează cum prezentările false despre "durabilitate" pot bloca tranziția către o agricultură rezilientă, agravând bariere precum fragmentarea fermelor mici și pierderile alimentare. Prin dovezi comparative din Europa de Est și recomandări practice, precum reglementări stricte inspirate din Green Deal-ul UE și campanii de educare, studiul propune soluții pentru a transforma greenwashing-ul dintr-o barieră într-o oportunitate de transparență și inovație sustenabilă

În urma cercetării s-a constatat următoarele:

Greenwashing-ul reprezintă o amenințare sistemică pentru dezvoltarea durabilă a sectorului agroalimentar moldovenesc, amplificând vulnerabilitățile structurale existente și riscând să submineze eforturile de integrare europeană. Analiza comparativă a experiențelor din Europa de Est demonstrează că, în absența unor măsuri proactive, practicile înșelătoare pot eroda încrederea consumatorilor, descuraja investițiile autentice în tehnologii verzi, și crea iluzia progresului fără transformări reale.

Contextul specific moldovenesc – marcat de degradarea solului (40% din terenuri arabile afectate), fragmentarea fermelor (98% mai mici de 5 ha), adoptarea limitată a practicilor organice (doar 1% din suprafața agricolă) și presiunile climatice – creează un teren favorabil pentru manifestarea acestor practici, în special în contextul presiunilor pentru aliniere rapidă la standardele europene.

Experiența europeană analizată arată că, în absența unei reglementări ferme, greenwashing-ul:

- subminează încrederea consumatorilor, reducând disponibilitatea acestora de a plăti pentru produse certificate autentic;
- descurajează investițiile reale în tehnologii verzi și practici agricole durabile, deoarece avantajele competitive devin neclare;
- creează un mediu concurențial inechitabil, în care producătorii onesti sunt penalizați în fața afirmațiilor false sau exagerate;
- afectează calitatea dezbaterii publice legate de sustenabilitate și securitate alimentară.

În acest context, rolul reglementărilor europene devine esențial. Directiva (UE) 2024/825 privind protecția consumatorilor în tranziția verde, împreună cu *viitoarea* Directivă privind afirmațiile ecologice (Green Claims Directive), vor redefini modul în care companiile comunică despre

sustenabilitate. Aceste acte vor introduce criterii stricte, obligația verificării independente și interzicerea afirmațiilor generale, vagi sau nefondate despre performanța ecologică. Implementarea lor, corelată cu ajustarea cadrului normativ național, va crea premisele necesare reducerii semnificative a fenomenului de greenwashing. Totodată, se evidențiază importanța educației publice. Consumatorii joacă un rol esențial în reducerea fenomenului de greenwashing, prin:

- analizarea critică a afirmațiilor de pe ambalaje și din materialele de marketing,
- verificarea autenticității certificărilor și a etichetelor independente,
- semnalarea practicilor înșelătoare către autoritățile competente.

Concluzia generală subliniază că reducerea greenwashing-ului nu reprezintă doar o obligație de conformare la cerințele europene, ci o condiție strategică pentru dezvoltarea sustenabilă a Republicii Moldova. Combaterea practicilor înșelătoare este esențială pentru:

- Consolidarea credibilității sectorului agroalimentar - greenwashing-ul erodează încrederea consumatorilor și a partenerilor comerciali. Eliminarea afirmațiilor false sau exagerate permite construirea unei imagini autentice a producătorilor locali, bazată pe calitate reală, trasabilitate și transparență. Credibilitatea devine astfel un avantaj competitiv în sine.

- Creșterea competitivității pe piețele externe - piețele europene și internaționale impun standarde stricte privind sustenabilitatea. Reducerea greenwashing-ului facilitează accesul produselor moldovenești pe aceste piețe, întrucât garantează alinierea la normele privind etichetarea, declarațiile ecologice și certificările. Produsele care respectă regulile sunt mai bine poziționate și pot evita sancțiuni, blocaje la frontieră sau deteriorarea imaginii de țară.

- Stimularea investițiilor reale în sustenabilitate - atunci când afirmațiile ecologice sunt controlate și verificate, companiile sunt motivate să investească în tehnologii verzi, eficiență energetică, practici agricole regenerative și procese de producție curate. Dispariția „rutei rapide” a greenwashing-ului face ca investiția reală în sustenabilitate să devină singura strategie viabilă pentru competitivitate.

- Întărirea securității alimentare pe termen lung - un sector agroalimentar transparent și responsabil nu doar comunică corect, ci și gestionează resursele într-un mod durabil. Limitarea greenwashing-ului sprijină adoptarea practicilor agricole cu impact redus asupra solului, apei și biodiversității — factori esențiali pentru menținerea capacității de producție pe termen lung și reducerea vulnerabilităților la schimbările climatice.

- Susținerea unui model economic durabil, responsabil și orientat spre viitor - combaterea greenwashing-ului contribuie la transformarea economiei în ansamblu, prin prioritizarea inovației autentice, a tranziției verzi și a responsabilității corporative. Un cadru predictibil și corect stimulează comportamentul etic, reduce riscurile reputaționale și atrage resurse financiare către proiecte cu impact real asupra mediului și societății.

Rezultatele cercetării subliniază importanța reglementărilor stricte, a educației consumatorilor și a transparenței în promovarea produselor sustenabile, contribuind la reducerea fenomenului și la susținerea unei economii mai responsabile.

- 6. Diseminarea rezultatelor** obținute în proiect în formă de publicații (obligatoriu) și în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor)

Participare la conferințe internaționale în R. Moldova

1. Perciun R, Raport Between food security and food safety: the place of greenwashing in the present-day debate: La International Scientific-Practical Conference Economic Growth in the Face of Global Challenges Strategies for Sustainable Growth, Demographic Resilience, and Social Equity, 9-10 octombrie 2025, INCE, ASEM, https://www.ince.md/wp-content/uploads/2025/10/Extended_Conference_Programme_NIER_2025.pdf
2. Timofei, O. Raport Implications of greenwashing for food security in the Republic of Moldova. La International Scientific-Practical Conference "Economic Growth in the Face of Global Challenges: Strategies for Sustainable Growth, Demographic Resilience, and Social Equity", XIXth edition, Institutul Național de Cercetări Economice, Chișinău, Republica Moldova, 9-10 octombrie 2025. https://www.ince.md/wp-content/uploads/2025/10/Extended_Conference_Programme_NIER_2025.pdf
3. Stoian E. Raport The phenomenon of greenwashing and its impact on the perception and reality of food safety, la Annual International Scientific Conference "Competitiveness and Innovation in the Knowledge Economy", ASEM 26-27 September 2025, <https://conference.ase.md/publication-opportunities/>

Participare la conferințe internaționale peste hotare

4. Iordachi, V., Stoian, E. Raport "Greenwashing in the Era of Sustainability and Its Implications for Food Security". La IX International Applied Social Sciences Congress (C-IASOS – 2025), Sapienza University, Rome, Italy, 13-15 octombrie 2025. <https://iasoscongress.org/en/international-programme>, <https://ase.md/international-applied-social-sciences-congress-c-iasos-2025/>

Participare la expoziții internaționale în țară

5. Timofei, O., Perciun, R., & Iordachi, V. (2025). Greenwashing in the Era of Sustainability and its Implications for Food Security. Poster prezentat la 4th edition of International Exhibition of Innovation and Technology Transfer - Excellent IDEA 2025, Chișinău, Republica Moldova, 11-12 septembrie 2025. **Diplomă de medalie de aur.** <https://excellentidea.ase.md/>

Participare la Jurnal Clubului de Economie Circulară, <https://www.ince.md/invitatie/>

Raportor Perciun Rodica. Tema: Lecturi cu impact: Ce va alege tânăra generație de antreprenori: economia Cowboy-ului sau Nava Spațială Pământ?

Lista publicațiilor din anul 2025 în care se reflectă doar rezultatele obținute în proiect, perfectată conform cerințelor față de lista publicațiilor (a se vedea Anexa 2)

Articole în reviste științifice

în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei categoria B

1. Timofei, O., Perciun, R. și Iordachi, V. Greenwashingul – amenințare în dezvoltarea durabilă a sectorului agroalimentar moldovenesc. *Vector European*, 2025, nr. 2, p. 161–169. CZU 338.43(478).Disponibil la:

Articole în materiale ale conferințelor științifice

în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

2. Timofei, O., Perciun, R., Iordachi, V. și Stoian, E. Greenwashing in the Era of Sustainability and Its Implications for Food Security. În: *Proceedings of the IX International Applied Social Sciences Congress (C-IASOS 2025)*, Sapienza University, Roma, Italia, 13–15 octombrie 2025. Disponibil la: <https://iasoscongress.org/en/international-programme/> (în ediție).

în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

3. Stoian, E. și Perciun, R. The phenomenon of greenwashing and its impact on the perception and reality of food safety. În: *Annual International Scientific Conference “Competitiveness and Innovation in the Knowledge Economy”*, ASEM, 26–27 septembrie 2025. Disponibil la: <https://conference.ase.md/publication-opportunities/> (în ediție).

Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

4. Timofei, O., Perciun, R. și Iordachi, V. Greenwashing in the Era of Sustainability and its Implications for Food Security. Poster prezentat la *4th International Exhibition of Innovation and Technology Transfer – Excellent IDEA 2025*, Chișinău, Republica Moldova, 11–12 septembrie 2025.
Disponibil la: <https://excellentidea.ase.md/>

Lucrări științifico-metodice și didactice

aprobate de consiliul științific /senatul instituției

5. Perciun, R., Timofei, O. și Iordachi, V. *Fenomenul Greenwashing vs securitatea alimentară reală* [Ghid]. Chișinău: Institutul Național de Cercetări Economice, Academia de Studii Economice din Moldova, 2025. 110 p. la tipar

7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului (obligatoriu)

Impact științific

1. **Consolidarea bazei teoretice privind greenwashingul.** Cercetarea amplă efectuată asupra noțiunii de greenwashing contribuie la dezvoltarea cadrului conceptual necesar pentru analizarea fenomenului în contextul economiei circulare și al securității alimentare.
2. **Integrarea interdisciplinară a conceptelor de securitate alimentară, siguranță a alimentelor și greenwashing.** Analiza punctelor de intersecție dintre aceste concepte oferă un cadru inovator de înțelegere a riscurilor emergente, care încă sunt puțin explorate în literatura științifică. Această abordare multiperspectivală permite extinderea dezbaterii academice către zone insuficient investigate. Studiul realizat furnizează date și interpretări despre vulnerabilitățile existente, precum și despre modul în care greenwashingul poate afecta percepțiile și comportamentele consumatorilor. Acest aport poate servi ca bază pentru cercetări viitoare și pentru dezvoltarea unor instrumente de evaluare mai precise.
3. **Vizibilitate și diseminare internațională.** Participarea cu rapoarte la conferințele ASEM, INCE și la Congresul internațional C-IASOS 2025, găzduit de Sapienza Università di Roma a

asigurat expunerea rezultatelor în fața comunității științifice internaționale, crescând recunoașterea cercetării și facilitând colaborări academice.

4. **Publicarea Ghidului informativ.** Ghidul "Fenomenul Greenwashing vs securitatea alimentară reală" reprezintă un rezultat științific aplicat, ce poate fi utilizat atât în cercetare, cât și în activități educaționale, constituind o resursă de referință la nivel național.

Impact social

1. **Creșterea nivelului de informare al publicului privind riscurile asociate greenwashingului.** Ghidul publicat și activitățile de diseminare au furnizat consumatorilor și instituțiilor informații esențiale pentru a identifica comunicările înșelătoare și pentru a adopta comportamente de consum mai responsabile.
2. **Promovarea unei culturi a transparenței în sectorul alimentar.** Cercetarea a evidențiat vulnerabilitățile ce pot apărea prin utilizarea mesajelor ecologice nejustificate. Acest lucru poate stimula actorii din industrie să adopte practici mai etice și să ofere informații corecte despre produsele lor.
3. **Sprijin pentru elaborarea politicilor publice.** Rezultatele studiului privind securitatea alimentară durabilă pot fi utilizate de autoritățile relevante pentru ajustarea politicilor privind protecția consumatorilor și monitorizarea comunicării comerciale, reducând riscurile de dezinformare ecologică.
4. **Consolidarea educației pentru sustenabilitate.** Activitățile realizate, inclusiv Journal Clubul și participările la conferințe, contribuie la promovarea unei culturi educaționale orientate spre gândire critică, responsabilitate socială și înțelegerea fenomenelor emergente din domeniul mediului și alimentației.
5. **Întărirea legăturii dintre cercetare și societate.** Prin comunicarea rezultatelor într-un format accesibil publicului larg, proiectul contribuie la creșterea încrederii în cercetarea științifică și la o mai bună conectare a acestora cu problemele reale ale consumatorilor.

8. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului (obligatoriu)

Biblioteca Republicană Tehnico-Științifică INCE și Școala Doctorală ASEM: înființarea și organizarea ședințelor Jurnal Clubului de Economie Circulară.

9. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului (obligatoriu)

În cadrul vizitei la Congresul Internațional C-IASOS 2025, s-a inițiat o colaborare cu dna Loredana Mirra, dr. conf. univ de la Universitatea din Roma în scopul elaborării unui studiu sondaj privind atitudinea studenților de la specialitățile economice vis-a-vis de practicile sustenabile. Acest studiu urmează să fie efectuat în anul de studii 2026-2027.

10. Dificultățile în realizarea proiectului de natură financiară, organizatorică, legate de resursele umane etc. (obligatoriu).

În derularea proiectului au apărut dificultăți semnificative, în special din cauza procedurilor administrative impuse de ANCD. Nivelul ridicat de birocratizare face procesul rigid, iar necesitatea de a respecta strict planul inițial nu corespunde specificului activităților de cercetare, care impun

adesea ajustări rapide. Orice modificare necesită aprobări suplimentare, ceea ce încetinește

considerabil realizarea activităților și limitează posibilitatea de a răspunde prompt invitațiilor sau oportunităților apărute din inițiative proprii, relevante pentru dezvoltarea proiectului.

Totodată, mecanismul actual de finanțare, bazat exclusiv pe rambursare după efectuarea cheltuielilor, pune presiune financiară asupra echipei de cercetare. Practic, proiectul nu beneficiază de o finanțare anticipată, ci de o compensare tardivă, ceea ce obligă echipa să acopere costurile din resurse proprii.

11. Recomandări, propuneri (opțional).

- **Simplificarea procedurilor administrative** – Reducerea numărului de documente și aprobări necesare pentru ajustări minore ale activităților.
- **Flexibilitate în actualizarea planului de activități** – Cercetarea necesită adaptare continuă. Se recomandă permiterea unor modificări justificate fără proceduri îndelungate, mai ales în cazul participării la evenimente, invitații internaționale sau oportunități apărute spontan.
- **Revizuirea mecanismului de finanțare** – Trecerea de la rambursare post-cheltuială la **pre-finanțare parțială**, pentru a reduce presiunea financiară asupra echipelor de cercetători.
- **Standardizarea criteriilor de evaluare a excelenței** – Definierea clară a elementelor care constituie „exelență în cercetare” (publicații, mobilități, networking internațional, rezultate aplicate), pentru alinierea așteptărilor dintre ANCD și instituții.
- **Digitalizarea proceselor administrative** – Implementarea unei platforme online pentru depunerea și aprobarea documentelor, reducând timpul de procesare, erorile birocratice și risipă de hârtie (fiecare document este triplat de fiecare dată).

Conducătorul de proiect

 Perciun Rodica

Data: 04.12.2025

LȘ

Confirmare sumatoare
04.12.2025
specialist s. Renuse Blangre
Blangre

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2025

Cifra proiectului 25.80012.5107.10SE

Denumirea Proiectului *Fenomenul de spălare verde (greenwashing) în contextul securității alimentare a Republicii Moldova: bune practici și aliniere la Uniunea Europeană*

Scopul principal al etapei 2025 este de a fundamenta fenomenul de spălare verde (greenwashing) în contextul securității alimentare durabile.

Obiectivele etapei 2025 (obligatoriu).

1. Dezvoltarea conceptului de spălare verde (greenwashing) prin analiza literaturii de specialitate.
2. Explorarea conceptului de securitate alimentară și siguranță alimentară în contextul spălării verzi

În etapa anului 2025, activitățile proiectului s-au concentrat pe analiza conceptuală și aplicată a fenomenului de greenwashing în relație cu securitatea alimentară și dezvoltarea durabilă în Republica Moldova. Principalele rezultate ale etapei sunt:

A fost realizată o cercetare extinsă privind definirea, caracteristicile și manifestările fenomenului de greenwashing, cu accent pe sectorul agroalimentar. Studiul a evidențiat proliferarea practicilor de comunicare înșelătoare în contextul creșterii cererii pentru produse sustenabile, precum și principalele cauze structurale care favorizează apariția acestora.

Analiza conceptuală a securității alimentare și a siguranței alimentelor a permis identificarea zonelor de interferență cu greenwashing-ul, în special prin utilizarea confuză sau deliberat ambiguă a unor termeni legați de sustenabilitate, calitate și impact ecologic. Această suprapunere conceptuală facilitează apariția mesajelor comerciale înșelătoare și influențează percepțiile consumatorilor.

A fost realizat un studiu privind securitatea alimentară durabilă în Republica Moldova, în cadrul căruia a fost analizată legătura dintre vulnerabilitățile sistemului agroalimentar și riscurile generate de greenwashing. Rezultatele indică faptul că, în lipsa unor reglementări adecvate și a unor mecanisme consolidate de monitorizare, fenomenul poate afecta încrederea consumatorilor și poate genera distorsiuni în piață.

În vederea diseminării rezultatelor, au fost prezentate rapoarte la conferințele organizate de ASEM și INCE, iar participarea la Congresul internațional de la Sapienza Universită di Roma a consolidat vizibilitatea proiectului la nivel internațional. De asemenea, a fost organizată prima ședință a Journal Clubului de Economie Circulară, orientată spre dezvoltarea unui cadru de discuții academice în domeniu.

Ca rezultat aplicativ, a fost elaborat și publicat Ghidul informativ „Fenomenul de greenwashing vs securitatea alimentară reală”, care sintetizează principalele constatări și oferă recomandări orientate spre consumatori, producători și instituții publice., au fost elaborate 3 articole științifice, s-a participat la 4 evenimente internaționale, inclusiv la expoziția International Exhibition of Innovation and Technology Transfer - Excellent IDEA 2025, Chișinău, Republica Moldova, 11-12 septembrie 2025, unde rezultatele proiectului au fost apreciate cu medalia de aur.

Etapa 2025 a contribuit la consolidarea fundamentului teoretic și empiric privind interacțiunea dintre greenwashing și securitatea alimentară, la creșterea vizibilității științifice a proiectului și la generarea de instrumente utile pentru informare și sensibilizare.

Conducătorul de proiect _____ / Perciun Rodica

Data: 04.12.2025

LȘ

scunatore
04.12.2025
specialist s. Resurse Umane
Thau

Summary of the activities and results achieved within the project in 2025

Project Code: 25.80012.5107.10SE

Project Title: *The Greenwashing Phenomenon in the Context of Food Security in the Republic of Moldova: Best Practices and Alignment with the European Union*

The main purpose of the 2025 stage is to substantiate the greenwashing phenomenon in the context of sustainable food security.

Objectives of the 2025 stage (mandatory):

1. Development of the greenwashing concept through a review of the specialized literature.
2. Exploration of the concepts of food security and food safety in relation to greenwashing.

During the 2025 stage, project activities focused on the conceptual and applied analysis of the greenwashing phenomenon in connection with food security and sustainable development in the Republic of Moldova. The main results of this stage are as follows:

An extensive study was conducted on the definition, characteristics, and manifestations of greenwashing, with particular emphasis on the agri-food sector. The research highlighted the proliferation of misleading communication practices driven by the growing demand for sustainable products, as well as the main structural factors that enable such practices.

The conceptual analysis of food security and food safety made it possible to identify areas of overlap with greenwashing, especially through the confusing or deliberately ambiguous use of terms related to sustainability, quality, and environmental impact. This conceptual overlap facilitates the emergence of misleading commercial messages and influences consumer perceptions.

A study on sustainable food security in the Republic of Moldova was carried out, analyzing the link between vulnerabilities in the agri-food system and risks generated by greenwashing. The findings indicate that, in the absence of adequate regulations and strengthened monitoring mechanisms, the phenomenon may undermine consumer trust and generate market distortions.

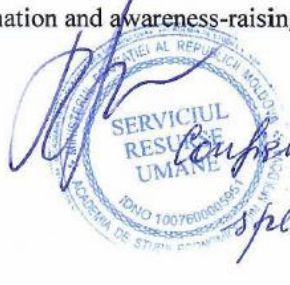
For dissemination purposes, reports were presented at conferences organized by ASEM and INCE, and participation in the International Congress at Sapienza Università di Roma increased the international visibility of the project. Additionally, the first meeting of the Circular Economy Journal Club was organized, aimed at establishing an academic discussion framework in the field.

As an applied outcome, the informational guide "*The Greenwashing Phenomenon vs. Real Food Security*" was developed and published, summarizing the main findings and offering recommendations for consumers, producers, and public institutions. Three scientific articles were produced, and participation took place in four international events, including the *International Exhibition of Innovation and Technology Transfer – Excellent IDEA 2025*, Chişinău, Republic of Moldova, 11–12 September 2025, where the project results were awarded a gold medal.

The 2025 stage contributed to strengthening the theoretical and empirical foundation regarding the interaction between greenwashing and food security, increasing the scientific visibility of the project, and generating useful tools for information and awareness-raising.

Project Director Perciun Rodica

04.12.2025

Perciun Rodica
04.12.2025
specialist s. R. Urmaghe

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul 2025 în cadrul proiectului**

***Fenomenul de spălare verde (greenwashing) în contextul securității alimentare a Republicii
Moldova: bune practici și aliniere la Uniunea Europeană***

Articole în reviste științifice

**în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei
categoria B**

1. Timofei, O., Perciun, R. și Iordachi, V. Greenwashingul – amenințare în dezvoltarea durabilă a sectorului agroalimentar moldovenesc. *Vector European*, 2025, nr. 2, p. 161–169. CZU 338.43(478).Disponibil la: https://usem.md/uploads/files/Activitate_%C8%98tiin%C8%9Bific%C4%83_USEM/Vector/Vector_European_2025_2.pdf, <https://doi.org/10.52507/2345-1106.2025-2.25>

Articole în materiale ale conferințelor științifice

în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

2. Timofei, O., Perciun, R., Iordachi, V. și Stoian, E. Greenwashing in the Era of Sustainability and Its Implications for Food Security. În: *Proceedings of the IX International Applied Social Sciences Congress (C-IASOS 2025)*, Sapienza University, Roma, Italia, 13–15 octombrie 2025. Disponibil la: <https://iasoscongress.org/en/international-programme/> (în ediție).

în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

3. Stoian, E. și Perciun, R. The phenomenon of greenwashing and its impact on the perception and reality of food safety. În: *Annual International Scientific Conference “Competitiveness and Innovation in the Knowledge Economy”*, ASEM, 26–27 septembrie 2025. Disponibil la: <https://conference.ase.md/publication-opportunities/> (în ediție).

Materiale la saloanele de invenții

4. Timofei, O., Perciun, R. și Iordachi, V. Greenwashing in the Era of Sustainability and its Implications for Food Security. Poster prezentat la *4th International Exhibition of Innovation and Technology Transfer – Excellent IDEA 2025*, Chișinău, Republica Moldova, 11–12 septembrie 2025. Disponibil la: <https://excellentidea.ase.md/>

Lucrări științifico-metodice și didactice

aprobate de consiliul științific /senatul instituției

5. Perciun, R., Timofei, O. și Iordachi, V. *Fenomenul Greenwashing vs. securitatea alimentară reală* [Ghid]. Chișinău: Institutul Național de Cercetări Economice, Academia de Studii Economice din Moldova, 2025. 110 p. (la tipografie)

**Executarea devizului de cheltuieli,
conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare pentru anul 2025**

Cifrul proiectului: 25.80012.5107.10SE

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720	44,3	-1,2	43,1
Servicii medicale	222810			
Servicii editare	222910	11,7		11,7
Servicii de cercetări științifice	222930	238,8		238,8
Servicii neatribuite altor aliniate	222999		+2,6	2,6
Cheltuieli curente neatribuite la alte categorii	281900	5,2	-1,4	3,8
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizite de birou	316110			
Procurarea activelor nemateriale	317110			
Procurarea materialelor pentru scopuri didactice, științifice și alte scopuri	335110			
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	336110			
Total		300,00		300,00

Notă: În tabel se prezintă doar categoriile de cheltuieli din contract ce sunt în execuție și modificările aprobate (după caz)

Conducătorul organizației / (Stratan Alexandru)

/ Contabil șef / (Guțu Nadejda)

Conducătorul de proiect / (Perciun Rodica)

Data: 04.12.2025

DECIZIA Nr. 7/4
Senatului A.S.E.M.
din 26 noiembrie 2025

Luând act de raportul „*Fenomenul de spălare verde (greenwashing) în contextul securității alimentare a Republicii Moldova: bune practici și aliniere la Uniunea Europeană*”, înscris în Registrul de stat al proiectelor din sfera științei și inovării cu cifrul: 25.80012.5107.10SE, prezentat de directorul de proiect dna Perciun Rodica, dr. hab., conf. cercetător, Senatul ASEM constată că pe parcursul anului 2025 au fost realizate cu succes obiectivele planificate. La realizarea proiectului au participat 4 persoane, dintre care 1 dr. hab., 2 dr. și 1 drd. Valoarea finanțării a constituit 300,0 mii lei. Activitățile și rezultatele obținute în anul 2025 corespund planului anual:

1. A fost efectuată o cercetare amplă privind noțiunea de greenwashing.
2. Au fost analizate conceptele securitatea alimentară și siguranța alimentelor în contextual identificării punctelor tangențiale cu greenwashingul.
3. A fost efectuat un studiu privind securitatea alimentară durabile în Republica Moldova și identificarea conexiunii dintre securitatea alimentară și fenomenul de spălare verde, inclusiv vulnerabilitățile și amenințările existente prin prisma spălării verzi.
4. S-a participat la conferința ASEM și INCE cu rapoarte.
5. A fost efectuată o vizită la Sapienza Universita di Roma, unde s-a participat la Congresul internațional cu tema: Shaping the Future in an Era of New Challenges: Social, Economic and Environmental Stability and Sustainability, <https://iasoscongress.org/en/>
6. Pe data de 28.11.2025 se va organiza prima ședința a Journal Clubului de Economie Circulară.
7. A fost publicat Ghidul informativ ”Fenomenul de greenwashing vs securitatea alimentară reală”.

În urma celor consemnate **Senatul ASEM**,

DECIDE:

1. A aproba rezultatele activității de cercetare științifică în anul 2025 în cadrul proiectului de cercetare și inovare ”Fenomenul de spălare verde (greenwashing) în contextul securității alimentare a Republicii Moldova: bune practici și aliniere la Uniunea Europeana”, înscris în Registrul de stat al proiectelor din sfera științei și inovării cu cifrul: 25.80012.5107.10SE, director de proiect: Perciun Rodica, dr. hab., conf. cercetător.
2. A transmite raportul anual al proiectului însoțit de decizia Senatului ASEM către ANCD până la 5 decembrie 2025 pe suport de hârtie (3 exemplare) și electronic (versiuni identice). (responsabil: directorul de proiect).
3. A publica în Acces Deschis raportul anual al proiectului pe pagina oficială a INCE ASEM în termen de 3 zile, în conformitate cu reglementările naționale (responsabili: directorul de proiect, direcția tehnologiei informaționale).

Președinte al Senatului ASEM
dr. hab., prof. univ.,
academician

Secretar științific
al Senatului A.S.E.M.

Alexandru STRATAN

Diana BRAGOI